

Návrat zombie! Mark Rutte rozpad NATO nezachrání

- editor007 | 25. června 2024

NATO: Večer ožívajících mrtvých se opět vrací na scénu západních institucí. Stejně jako ve filmech hrůzy z osmdesátých let monstrem zdánlivě zemře jen proto, aby se znovu objevilo po závěrečných titulcích, tak se zdá, že průměrní evropští politici minulých let se znovu a znovu objevují.

Nejnovějším navrátilcem, který zaznamenal úspěšný comeback, je bývalý nizozemský premiér Mark Rutte, který byl právě potvrzen jako nový generální tajemník NATO. Po čtyřech funkčních obdobích jako premiér Rutte loni v létě složil funkci s tím, že rozdílné názory na imigraci mezi ním a jeho koaličními partnery byly „nepřekonatelné“. Neschopen překlenout rozdíly v nizozemské vládě, téměř okamžitě začal usilovat o pozici možného nástupce Jense Stoltenberga, současného šéfa NATO, který byl požádán o prodloužení svého funkčního období minulý rok, když bylo obtížné najít schopné nástupce.

Ale pokud Rutte nedokázal překlenout rozdíly v Nizozemsku, bude mít větší štěstí, pokud jde o rostoucí trhliny v NATO? Aliance už není tak jednotná, jak bývala, s několika členy, kteří se snaží razit vlastní cestu. Turecko například hraje roli střední moci mezi Západem a Ruskem a zároveň rozšiřuje svůj vliv na Blízkém východě, často otevřeně sympatizující s islamistickými skupinami, jako je Hamas, jehož bojovníci dostávají lékařskou péči v Turecku, komentuje server UnHerd.com.

To je pozoruhodné vzhledem k původnímu účelu NATO jako obrany proti Sovětskému svazu a k tomu, že článek 5 Severoatlantické smlouvy (který uvádí, že ozbrojený útok proti jednomu členskému státu bude považován za útok proti všem členským státům) byl v 75leté historii aliance vyvolán pouze jednou. V tomto případě to bylo proti násilnému islamismu al-Káidy po 11. září.

Ale není to jen Istanbul, který se odklání. Aby Rutte získal potřebný souhlas všech 32 členských států, musel poskytnout Maďarsku písemné záruky, že Budapešť může vyloučit budoucí vojenskou podporu Ukrajině. Existují určité náznaky, že Rutte nebyl vybrán proto, že je nejlepším kandidátem na sblížení aliance, ale proto, že dokáže uzavírat dohody a výjimky pro alianci, jejíž členové se od sebe vzdalují.

To je jeden z důvodů, proč se estonská premiérka Kaja Kallas ani rumunský prezident Klaus Iohannis nedostali na vrcholné místo v NATO. Oba jsou nekompromisními podporovateli válečného úsilí Ukrajiny a, na rozdíl od veřejných projevů jednoty, tato pozice byla pod palbou několika členů, včetně Slovenska, Turecka a Maďarska.

Jmenování Rutteho tedy není začátkem nové éry pro NATO, ale zoufalým pokusem udržet status quo v alianci nejspíše o své budoucí roli. Někteří členové by rádi viděli NATO hrát aktivnější roli v globálních konfliktech, zatímco jiní by ji rádi omezili na čistě obrannou alianci, která se neúčastní konfliktů jako tomu bylo během války v Kosovu v roce 1999, intervence v Libyi v roce 2011 nebo současné podpory Ukrajiny. Uvidíme, zda se Rutte ukáže jako správná osoba pro překonání těchto rozdílů, ale prozatím jeho jmenování ukazuje, v jakých problémech se aliance skutečně nachází.

Zpracoval: První Zpravy

[ZDROJ](#)